

Dosarul nr. 2r-269/22
2-19175475-01-2r-23052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jur. D. Sîrbu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, V. Mihaila, Iu. Cotruță)
instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Mitrofan Valeriu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a ofițerului de urmărire penală Țărălungă Roman cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale și abuzive ale ofițerului de urmărire penală și obligarea ofițerului de urmărire penală să aducă scuze oficiale persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu, împotriva deciziei din 02 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 31 octombrie 2019, Mitrofan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Țărălungă Roman cu privire la obligarea ofițerului de urmărire penală al Serviciului Urmărire Penală al Comisariatului de Poliție Centru mun. Chișinău, Țărălungă Roman care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Valeriu Mitrofan să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost supus neîntemeiate urmăririi penale, în formă scrisă la locul de muncă – Centrul de Excelență în Construcții, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, ProTV Moldova, Prime TV și Publika TV și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, la 30 septembrie 2020, Mitrofan Valeriu a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care reclamantul a formulat pretenții față de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a ofițerului de urmărire penală Țărălungă Roman, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei în beneficiul lui Valeriu Mitrofan în mod solidar din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a ofițerului de urmărire penală Țărălungă Roman care a condus

sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Mitrofan Valeriu, și obligarea ofițerului de urmărire penală Țarlungă Roman care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Mitrofan Valeriu să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost suport neîntemeiat urmării penale, în formă scrisă la locul de muncă – Centrul de Excelență în Construcții, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, ProTV Moldova, Prime TV și Publika TV.

Prin încheierea din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admis demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. A fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu.

La 22 decembrie 2020, Mitrofan Valeriu, a depus recurs împotriva încheierii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 02 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Mitrofan Valeriu și a fost menținută încheierea din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 13 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Mitrofan Valeriu, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 02 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei contestate a încheierii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și remiterea cauzei spre re judecare.

Întemeindu-și cererea de revizuire în baza prevederilor art. 449 lit. b), c) și e) Cod de procedură civilă, a invocat că la 07 septembrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dosarul nr.2-21441/2019, judecător Denis Băbălău a respins demersul Procuraturii Generale din motiv că în litigiile date sunt diferite părți. Litigul care a fost în gestiunea judecătorului Denis Băbălău este identic cu cauza care este în gestiunea judecătorului Dan Sîrbu și Cotruță Iurie, judecător raportor în litigiul în care se examinează cererea de revizuire.

A susținut că nu există nici o probă ce confirmă faptul că pârâțul Țarlungă Roman a fost citat legal, fapt ce duce la anularea încheierii emise de instanța de fond și de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău.

A relatat că Decizia din 02 martie 2021 emisă de Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău contravine prevederilor art. 23, din Legea nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care stabilește (1) demnitarul își exercită mandatul cu bună-credință. (2) În cazul încălcării acestei prevederi, demnitarul poartă răspundere personală încălcările comise în exercițiul mandatului atrag răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală în condițiile legii.

A afirmat că reclamantul nu și-a înaintat cererea numai în baza prevederilor Legii nr.1545 din 25.02.1998, dar și în baza Art. 2; art.3; art.5; art.6,lit.a); art.7; art.8; art.10; art. 11; art.12 ; art. 13; art. 13 prim; art. 14-19 din Legea nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor.

A considerat că concluziile Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Normele de drept material și normele de drept procedural au fost aplicate eronat. Decizia emisă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constituie restricție în realizarea accesului la justiție, astfel îngrădindu-i dreptul de acces liber la justiție.

A reiterat că decizia emisă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ prin care s-a respins recursul depus de Valeriu Mitrofan, în lipsa unei teme legal, ar afecta nu numai drepturile părților la un proces echitabil dar și încrederea părților în actul justiției, urmând a fi înlăturat viciul respectiv, de către instanța care a emis hotărârea.

A considerat că Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat.

La caz, recurentul/revizuentul consideră relevantă jurisprudența Curții Europene Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiași Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanțele judecătorești.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins recursul fără a ține cont de principiul protecției efective, omițând faptul că instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunere: corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt.

La fel, afirmă că la examinarea cauzei, instanța urma să inițieze discuții juridice cu participanții la proces, pentru a clarifica toate aspectele importante examinării cauzei, și pentru a asigura respectarea drepturilor reclamantului.

Conform art. 6 pct. 1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”

A mai declarat că instanța de fond la emiterea încheierii din 15 decembrie 2020 a comis o eroare din motiv că în toate dosarele la care a făcut trimitere instanța de fond în încheierea motivată din 15 decembrie 2020, sunt diferiți pârâți.

În consecință, reclamantul contestă acțiunile ilegale ale Ofițerului de Urmărire Penală Roman Țarălungă în dosarul penal nr.2005010075 acțiuni diferite de acele dosare care au fost în gestiunea judecătorilor Berdilo Rodica și Georgeta Grozav.

Consideră că nu este posibil și este ilegal, în cazul dat ca Roman Țarălungă să fie scutit de a achita paguba morală solicitată de reclamant din motiv că alt ofițer de urmărire penală în alt dosar penal a fost impus să achite paguba morală.

Prin încheierea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu.

La 29 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, Mitrofan Valeriu, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând casarea încheierii contestate și emiterea unei noi decizii de admitere a recursului.

În susținerea recursului recurentul a indicat că încheierea contestată este ilegală, iar instanța a ignorat cadrul legal existent, probele și argumentele prezentate de recurent.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 21 aprilie 2022 la poșta electronică a participanților la proces, inclusiv a lui Mitrofan Valeriu, valeriu.mitrofan@mail.ru, fiind recepționată în aceeași zi (f.d. 103).

Astfel, recursul declarat la 29 aprilie 2022, este în termen.

La 23 mai 2022, în adresa intimațiilor Ministerul Justiției al RM, Inspectoratul de Poliție Centru, Țarlungă Roman a fost expediată copia recursului declarat de Mitrofan Valeriu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 123), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din recursul declarat rezultă că recurentul î-și exprimă dezacordul cu actul judecătoresc adoptat de către instanța de revizuire prin care a respins ca fiind inadmisibilă cererea sa de revizuire împotriva deciziei din 02 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită

o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu, că circumstanțele invocate ca temei de revizuire a deciziei din 02 martie 2021, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b), c) și e) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

Se reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. 6 Moldova*, nr. 37431/02, §25; *Brumărescu vs. România*, nr. 28342/95, §6; *Ryabykh vs. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Mitrofan Valeriu, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil

garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Mitrofan Valeriu și de a menține încheierea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Mitrofan Valeriu

Se menține încheierea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a ofițerului de urmărire penală Țăralungă Roman cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale și abuzive ale ofițerului de urmărire penală și obligarea ofițerului de urmărire penală să aducă scuze oficiale persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic